

SFS 2000:980

Utkom från trycket
den 5 december 2000

Socialavgiftslag;

utfärdad den 23 november 2000.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Innehåll och definitioner

Innehåll

1 § I denna lag finns bestämmelser om avgifter för finansiering av systemen för social trygghet (socialavgifter).

Bestämmelser om avgifter för finansiering av ålderspensioneringen finns även i lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift och lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Bestämmelser om fördelning av socialavgifter finns i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter.

2 § Socialavgifter utgörs av arbetsgivaravgifter enligt 2 kap. eller egenavgifter enligt 3 kap.

3 § Gemenskapsrätten inom Europeiska unionen (EU) eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller avtal om social trygghet som ingåtts med andra stater kan medföra begränsningar i skyldigheten att betala avgifter enligt denna lag.

Definitioner

4 § Termer och uttryck som används i denna lag omfattar också motsvarande utländska företeelser, om inte annat anges.

5 § I denna lag avses med

F-skattsedel: sådan skattsedel som innebär att innehavaren skall betala F-skatt enligt skattebetalningslagen (1997:483),

näringsverksamhet: näringsverksamhet enligt inkomstskattelagen (1999:1229),

inkomst av tjänst: inkomst i inkomstslaget tjänst enligt inkomstskattelagen.

¹ Prop. 2000/01:7 och 2000/01:8, bet. 2000/01:SkU4 och 2000/01:SfU5, rskr. 2000/01:32.

Vad som sägs i denna lag om handelsbolag och om delägare i dem gäller också i fråga om europeiska ekonomiska intressegrupperingar (EEIG) och delägare i dem.

Arbete i Sverige

6 § Med arbete i Sverige avses förvärvsarbete i verksamhet här i landet.

Om en fysisk person som bedriver näringsverksamhet har sådant fast driftställe i Sverige som avses i 2 kap. 29 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall verksamhet hänförlig dit anses bedriven här i landet.

Arbete på fartyg

7 § Arbete på fartyg anses som arbete i Sverige i samma utsträckning som enligt 2 kap. 8 § socialförsäkringslagen (1999:799).

Utsändning

8 § Arbete för en arbetsgivare som utförs i ett annat land än det där arbetsgivaren bedriver sin verksamhet anses som arbete i Sverige i samma utsträckning som enligt 2 kap. 9 § socialförsäkringslagen (1999:799).

Diplomater

9 § Arbete som utförs av en person som tillhör en utländsk stats beskickning eller karriärkonsulat anses som arbete i Sverige endast om det är förenligt med bestämmelserna om immunitet och privilegier i de konventioner som anges i 2 och 3 §§ lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall. Detta gäller även en sådan persons personliga tjänare.

Ett sådant arbete som medför att en person på grund av anknytning till en internationell organisation omfattas av bestämmelserna i 4 § lagen om immunitet och privilegier i vissa fall, anses som arbete i Sverige endast i den utsträckning det är förenligt med vad som följer av tillämplig stadga eller avtal som anges i bilagan till den lagen.

Arbete i utlandet

10 § Med arbete i utlandet avses annat förvärvsarbete än arbete i Sverige.

2 kap. Arbetsgivaravgifter

Avgiftsskyldigheten

1 § Den som utger avgiftspliktig ersättning skall betala arbetsgivaravgifter enligt bestämmelserna i detta kapitel.

Bestämmelser om avgiftspliktig ersättning finns i 10 och 11 §§.

2 § Bestämmelsen i 1 § första stycket skall inte tillämpas om en avgiftspliktig ersättning utgörs av rabatt, bonus eller annan ersättning på grund av kundtrohet eller liknande. I fråga om sådana avgiftspliktiga ersättningar

skall arbetsgivaravgifter i stället betalas av den som slutligt har stått för de kostnader som ligger till grund för ersättningen.

3 § Bestämmelsen i 1 § första stycket skall inte tillämpas om en avgiftspliktig ersättning utges av en fysisk person som är bosatt utomlands eller en utländsk juridisk person och ersättningen har sin grund i en anställning i Sverige hos någon annan än den som utgett ersättningen. I sådant fall skall arbetsgivaravgifter i stället betalas av den hos vilken mottagaren är anställd i Sverige.

Situationer när avgifter skall betalas

4 § Arbetsgivaravgifter skall, om inte annat följer av 5–9 §§, betalas på avgiftspliktig ersättning för

1. arbete i Sverige, och
2. arbete i utlandet till en person som när arbetet utförs omfattas av svensk socialförsäkring enligt gemenskapsrätten inom Europeiska unionen (EU) eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller enligt avtal med andra stater.

Undantag

Mottagaren av ersättningen har F-skattsedel

5 § Arbetsgivaravgifter skall inte betalas om den som tar emot ersättning för arbete har en F-skattsedel antingen när ersättningen bestäms eller när den betalas ut. En uppgift om innehav av en F-skattsedel får godtas om uppgiften lämnas i en anbudshandling, en faktura eller någon jämförlig handling som även innehåller utbetalarens och betalningsmottagarens namn och adress samt betalningsmottagarens personnummer, samordningsnummer eller organisationsnummer. Uppgiften om innehav av en F-skattsedel får dock inte godtas om den som betalar ut ersättningen känner till att uppgiften är oriktig.

Om betalningsmottagaren har en F-skattsedel med sådant villkor som avses i 4 kap. 9 § skattebetalningslagen (1997:483), skall arbetsgivaravgifter inte betalas om F-skattsedeln åberopas skriftligen.

Första och andra styckena gäller inte ersättning från semesterkassa.

Ersättning som utges av privatpersoner

6 § Arbetsgivaravgifter skall inte betalas av en fysisk person eller ett dödsbo, om det kan antas att den sammanlagda avgiftspliktiga ersättningen till mottagaren under året kommer att understiga 10 000 kronor och annat inte anges i 7 §.

7 § Bestämmelserna i 6 § gäller inte om den avgiftspliktiga ersättningen utgör

1. en utgift i en av utgivaren bedriven näringsverksamhet, eller
2. sådan ersättning till en förmyndare, god man eller förvaltare som avses i 12 kap. 16 § föräldrabalken.

Bestämmelserna i 6 § gäller inte heller om utgivaren och mottagaren har kommit överens om att arbetsgivaravgifter skall betalas på ersättningen. En sådan överenskommelse gäller dock inte om mottagaren har en F-skattsedel utan sådant villkor som avses i 4 kap. 9 § skattebetalningslagen (1997:483).

Avtal om betalning av socialavgifter

8 § Arbetsgivaravgifter skall inte betalas av en fysisk person som är bosatt utomlands eller en utländsk juridisk person, om utgivaren och mottagaren har kommit överens om att arbetsgivaravgifter inte skall betalas på ersättningen.

Ersättningar från handelsbolag till delägare i bolaget

9 § Ett handelsbolag skall inte betala arbetsgivaravgifter på ersättning till delägare i handelsbolaget.

Avgiftspliktig ersättning

10 § Löner, arvoden, förmåner och andra ersättningar för arbete är avgiftspliktiga. Detsamma gäller annat som utges med anledning av ett avtal om arbete, dock inte pension.

Bestämmelser om värdering av förmåner finns i 9 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483).

11 § Med ersättning för arbete likställs i denna lag

1. kostnadsersättning, utom sådan som enligt 8 kap. 19 eller 20 § skattebetalningslagen (1997:483) skall undantas vid beräkning av skatteavdrag,

2. garantibelopp enligt lönegarantilagen (1992:497),

3. ersättning som utges till en allmän försäkringskassa enligt 24 § första stycket lagen (1991:1047) om sjuklön, varvid ersättningen skall anses ha betalats ut till den person som sjuklönen avser,

4. forskarstipendium från Europeiska gemenskaperna (Marie Curie-stipendium), om stipendiet utges av en fysisk person bosatt i Sverige eller av en svensk juridisk person, och

5. ersättning från semesterkassa.

Avgiftsfri ersättning

Skattefria ersättningar

12 § En ersättning är avgiftsfri om den

1. är skattefri enligt inkomstskattelagen (1999:1229), eller

2. undantas från skatteplikt enligt 6 § 2 eller 3 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

Ersättning till utomlands bosatta artister

13 § En ersättning, för vilken särskild inkomstskatt skall betalas enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. eller som enligt den lagen undantas från skatteplikt, är avgiftsfri.

Ersättning understigande visst belopp

14 § En ersättning till en person är avgiftsfri om ersättningen till den personen under året understigit 1 000 kronor.

Vissa ersättningar vid sjukdom m.m.

15 § En ersättning till en person vid sjukdom eller ledighet för vård av barn eller med anledning av barns födelse är avgiftsfri, till den del ersättningen motsvarar sjukpenning, föräldrapenning eller rehabiliteringspenning som arbetsgivare får uppbära enligt 3 kap. 16 §, 4 kap. 18 § eller 22 kap. 12 § lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Vissa ersättningar för vilka särskild löneskatt skall betalas

16 § Ersättningar från avtalsförsäkringar m.m., som enligt 1 § första stycket 1–5 lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster utgör underlag för nämnda skatt, är avgiftsfria.

Ersättning för vilken statlig ålderspensionsavgift skall betalas

17 § En ersättning, för vilken statlig ålderspensionsavgift skall betalas enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift, är avgiftsfri.

Ersättning från vinstandelsstiftelse

18 § En sådan ersättning från en vinstandelsstiftelse eller från någon annan juridisk person med motsvarande ändamål, som enligt 3 kap. 2 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring inte skall beaktas vid beräkningen av sjukpenninggrundande inkomst, är avgiftsfri.

Ersättning till idrottsutövare

19 § En ersättning till en idrottsutövare från en sådan ideell förening som avses i 7 kap. 7–13 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) och som har till huvudsakligt syfte att främja idrottslig verksamhet är avgiftsfri, om ersättningen från föreningen under året inte har uppgått till ett halvt prisbasbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Ersättning för skiljemannauppdrag

20 § En ersättning för skiljemannauppdrag är avgiftsfri om parterna i skiljeförfarandet är av utländsk nationalitet.

Ersättning som motsvarar utgifter i arbetet

21 § Om en ersättning till viss del motsvarar utgifter i arbetet är ersättningen till den delen avgiftsfri, om ifrågakarande utgifter under året kan beräknas uppgå till minst 10 procent av ersättningen från utgivaren under samma år.

Detta gäller inte ersättning som beskattas enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

Utgifterna får för bestämda yrkesgrupper beräknas enligt schablon grundad på de genomsnittliga utgifterna inom respektive grupp.

Ersättning till barn i vissa fall

22 § Ersättning för arbete till barn är avgiftsfri, om avdrag för utgiften för ersättningen inte får göras enligt 60 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Vissa förmåner och ersättningar från fåmansföretag och fåmanshandelsbolag

23 § Sådan utdelning och kapitalvinst som enligt 49 kap. 16 §, 50 kap. 7 § eller 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) skall tas upp i inkomstslaget tjänst är avgiftsfri.

Avgiftsunderlaget*Huvudregel*

24 § Underlaget för beräkning av arbetsgivaravgifter (avgiftsunderlaget) är summan av de avgiftspliktiga ersättningar som den avgiftsskyldige har utgett under en kalendermånad.

I avgiftsunderlaget skall också ingå tidigare under året utgiven avgiftsfri ersättning som sammanräknad med en ersättning som utgetts under kalendermånaden blir avgiftspliktig.

Fåmansföretag och fåmanshandelsbolag

25 § När avgiftsunderlaget bestäms skall ersättning till företagsledare, make och barn anses ha utgetts till den som enligt bestämmelserna i 60 kap. 12–14 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) skall beskattas för ersättningen.

Avgifterna och avgiftsberäkningen*Huvudregel*

26 § Arbetsgivaravgifterna är 30,13 procent av avgiftsunderlaget och utgörs av

1. sjukförsäkringsavgift	8,80 %
2. föräldraförsäkringsavgift	2,20 %
3. ålderspensionsavgift	10,21 %
4. efterlevandepensionsavgift	1,70 %

5. arbetsmarknadsavgift	5,84 %
6. arbetsskadeavgift	1,38 %

Avgifter för personer som har fyllt 65 år

27 § På ersättning till personer som vid årets ingång har fyllt 65 år skall bara ålderspensionsavgiften betalas.

Särskilt avdrag vid avgiftsberäkningen

28 § Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna skall avdrag göras med 5 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 3 550 kronor.

29 § Om flera avgiftsskyldiga ingår tillsammans i en koncern, skall de vid bedömningen av avdragsrätten enligt 28 § anses som en avgiftsskyldig. Avdraget skall i sådant fall i första hand göras av moderföretaget. Till den del avdraget inte kan utnyttjas av moderföretaget, får det utnyttjas av dotterföretagen i den ordning moderföretaget bestämmer.

30 § Vid beräkning av arbetsgivaravgifter som redovisas i en förenklad skattedeklaration enligt 10 kap. 13 a § skattebetalningslagen (1997:483), skall avdrag göras med 5 procent av avgiftsunderlaget. Hänsyn skall inte tas till avdrag enligt denna paragraf vid beräkning av avdrag enligt 28 och 29 §§.

3 kap. Egenavgifter

Avgiftsskyldigheten

1 § En fysisk person som har avgiftspliktig inkomst skall betala egenavgifter enligt bestämmelserna i detta kapitel.

Bestämmelser om avgiftspliktig inkomst finns i 3–8 §§.

Situationer när avgifter skall betalas

2 § Egenavgifter skall betalas på avgiftspliktig inkomst av

1. arbete i Sverige, och
2. arbete i utlandet om den avgiftsskyldige när arbetet utförs omfattas av svensk socialförsäkring enligt gemenskapsrätten inom Europeiska unionen (EU) eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller enligt avtal med andra stater.

Avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet

3 § Överskott av näringsverksamhet är avgiftspliktig, om den som har inkomsten har arbetat i verksamheten i inte oväsentlig omfattning.

Avgiftspliktig inkomst av tjänst

Inkomst av självständigt bedriven verksamhet

4 § Inkomst av tjänst från verksamhet som bedrivs självständigt men som inte räknas som näringsverksamhet är avgiftspliktig.

Ersättning som utges av privatpersoner

5 § En ersättning för arbete som utförts åt en fysisk person eller ett dödsbo är avgiftspliktig, om den skall tas upp i inkomstslaget tjänst och arbetsgivaravgifter enligt 2 kap. 6 § inte skall betalas på ersättningen.

Inkomster som omfattas av avtal om betalning av socialavgifter

6 § En ersättning för arbete som utförts åt en fysisk person som är bosatt utomlands eller en utländsk juridisk person är avgiftspliktig, om den skall tas upp i inkomstslaget tjänst och arbetsgivaravgifter enligt 2 kap. 8 § inte skall betalas på ersättningen.

Marie Curie-stipendier

7 § Forskarstipendium från Europeiska gemenskaperna (Marie Curie-stipendium) är avgiftspliktigt.

Detta gäller inte om stipendiet utges av en fysisk person bosatt i Sverige eller av en svensk juridisk person.

Inkomster för den som har F-skattsedel

8 § Löner, arvoden, förmåner och andra ersättningar för arbete är avgiftspliktiga, om den som gett ut ersättningen enligt bestämmelserna i 2 kap. 5 § inte skall betala arbetsgivaravgifter. Detsamma gäller annat som utges med anledning av ett avtal om arbete samt sådan ersättning som enligt 2 kap. 11 § 1, 2 eller 4 likställs med ersättning för arbete.

Avgiftsfri inkomst

Ersättningar under 1 000 kronor

9 § Sådana ersättningar för arbete från en utbetalare som sammanlagt under året understiger 1 000 kronor är avgiftsfria.

Detta gäller inte om ersättningen utgör inkomst av näringsverksamhet.

Sjukpenning och rehabiliteringspenning

10 § Sjukpenning och rehabiliteringspenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring är avgiftsfri.

Detta gäller också sjukpenning enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring och motsvarande ersättning som utges enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande.

11 § En ersättning för arbete som utgör inkomst i inkomstslaget näringsverksamhet är avgiftsfri, om den som utger ersättningen skall betala arbetsgivaravgifter på den enligt bestämmelserna i 2 kap.

Avgiftsunderlaget

12 § Underlaget för beräkning av egenavgifter (avgiftsunderlaget) är summan av de avgiftspliktiga nettoinkomsterna vid den avgiftsskyldiges taxering till inkomstskatt.

Ett underskott i en näringsverksamhet får inte minska ett överskott i en annan näringsverksamhet.

Avgiftsunderlag skall inte fastställas, om den avgiftsskyldige avlidit under året före taxeringsåret.

Avgifterna och avgiftsberäkningen

13 § Egenavgifterna är 28,32 procent av avgiftsunderlaget och utgörs av

1. sjukförsäkringsavgift	9,53 %
2. föräldraförsäkringsavgift	2,20 %
3. ålderspensionsavgift	10,21 %
4. efterlevandepensionsavgift	1,70 %
5. arbetsmarknadsavgift	3,30 %
6. arbetsskadeavgift	1,38 %

Avgiftsunderlag mindre än 1 000 kronor

14 § Inga egenavgifter skall betalas om avgiftsunderlaget understiger 1 000 kronor.

Avgifter för personer som har fyllt 65 år

15 § Den som vid ingången av året före taxeringsåret har fyllt 65 år skall bara betala ålderspensionsavgiften.

Avgifter för personer som har pension

16 § Den som har haft hel ålderspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring hela året före taxeringsåret skall bara betala ålderspensionsavgiften. Detsamma gäller den som har haft hel förtidspension enligt den lagen någon del av året före taxeringsåret.

Sjukförsäkringsavgift vid karenstid för sjukpenning

17 § Den för vilken sjukpenningförsäkring enligt 3 kap. 11 § lagen (1962:381) om allmän försäkring gäller med karenstid skall betala sjukförsäkringsavgift efter en procentsats som beräknas med hänsyn till hur karenstiden bedöms påverka försäkringens utgifter.

18 § Vid beräkning av egenavgifter skall avdrag göras med 5 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 9 000 kronor per år.

Om den avgiftsskyldige är delägare i ett handelsbolag, får det sammanlagda avdraget från de egenavgifter som är hänförliga till inkomsten från handelsbolaget för samtliga delägare i bolaget inte överstiga 42 600 kronor per år. Avdraget skall fördelas mellan delägarna i proportion till hur den skattepliktiga inkomsten från handelsbolaget fördelas mellan dem.

19 § Om den avgiftsskyldige under året även har gjort avdrag från arbetsgivaravgifter enligt 2 kap. 28 och 29 §§, får avdraget från egenavgifterna tillsammans med avdraget från arbetsgivaravgifterna inte överstiga 42 600 kronor per år.

Om den avgiftsskyldige är delägare i ett handelsbolag och bolaget under året har gjort avdrag från arbetsgivaravgifter enligt 2 kap. 28 och 29 §§, får det sammanlagda avdraget från de egenavgifter som är hänförliga till inkomsten från handelsbolaget för samtliga delägare i bolaget tillsammans med avdraget från arbetsgivaravgifterna inte överstiga 42 600 kronor per år.

4 kap. Förfarandet

Betalning av socialavgifter

1 § Föreskrifter om bestämmande, debitering, redovisning och betalning av avgifter enligt denna lag finns i skattebetalningslagen (1997:483).

Skattebrott m.m.

2 § I fråga om avgift som avses i denna lag gäller vad som föreskrivs om skatt i

- skattebrottslagen (1971:69),
- lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m.m., och
- lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter.

Verkställighetsföreskrifter

3 § Närmare föreskrifter för tillämpningen av 2 kap. 21 § tredje stycket och 3 kap. 17 § meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.
 2. Genom lagen upphävs lagen (1981:691) om socialavgifter.
 3. Äldre bestämmelser om arbetsgivaravgifter gäller fortfarande i fråga om ersättning som betalas ut före ikraftträdandet.
 4. Äldre bestämmelser om egenavgifter gäller fortfarande i fråga om inkomster som uppbärs före ikraftträdandet. Om beskattningsåret omfattar tid såväl före som efter utgången av år 2000 skall, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av år 2000 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

5. Bestämmelsen i 2 kap. 27 § gäller inte för den som är född år 1937 eller tidigare. På ersättning till en sådan person skall inga avgifter betalas om denna vid årets ingång har fyllt 65 år.

6. Bestämmelsen i 3 kap. 15 § gäller inte för den som är född år 1937 eller tidigare. På inkomster som en sådan person har skall inga avgifter betalas, om personen har fyllt 65 år vid ingången av året före taxeringsåret.

7. Arbetsgivaravgifter skall inte betalas på ersättning för arbetsskada som har inträffat före utgången av juni 1993 om ersättningen avser tid därefter eller på ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av år 1992 om skadan anmälts till allmän försäkringskassa efter utgången av juni 1993, allt under förutsättning att ersättningen utgår på grund av ansvarighetsförsäkring vilken meddelats enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer. Detta gäller emellertid endast ersättning som inte avser de första 180 dagarna efter skadetillfället och som för en och samma arbetstagare beräknas på lönedelar som inte överstiger sju och en halv gånger prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

8. En förbindelse som avses i 2 kap. 11 eller 12 § eller 15 kap. 18 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension i dess lydelse före den 1 januari 2001 skall alltså gälla, om arbetsgivaravgifter enligt 2 kap. 4 § denna lag inte skall betalas på den ersättning som omfattas av förbindelsen.

9. Bestämmelsen i 2 kap. 30 § skall tillämpas i fråga om avgifter på ersättningar som betalas ut efter utgången av år 2001.

På regeringens vägnar

GÖRAN PERSSON

BOSSE RINGHOLM
(Finansdepartementet)

